

Uchwała Nr 163/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 17 grudnia 2019 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Gminy Jastków.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XIII/100/2019 z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/153/2016 Rady Gminy Jastków z dnia 3 czerwca 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, z powodu istotnego naruszenia art. 6m ust. 1b i ust. 2 oraz art. 6n ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 i art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010).

U z a s a d n i e

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej w dniu 4 grudnia 2019 r. uchwały Rady Gminy Jastków, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa. Badaną uchwałą Rada Gminy Jastków ustaliła nowe brzmienie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, będącego załącznikiem do tej uchwały. Zapisy zawarte w tym załączniku zawierają uchybienia, których zakres uzasadnia wszczęcie postępowania nadzorczego w celu stwierdzenia nieważności omawianej uchwały w całości.

Określając termin składania deklaracji, w nagłówku, zdanie drugie, Rada postanowiła, że "Następne deklaracje należy składać w terminie 14 dni od dnia zmiany danych będących podstawą ustalenia należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi". W ocenie Kolegium RIO postanowienie to narusza art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W myśl obowiązującej od 6 września br. treści tego przepisu, w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Opłatę w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana. W związku z tym przewidziany przez organ stanowiący termin dla składania deklaracji zmieniających wysokość opłaty jest sprzeczny z ustawowym terminem do składania takich deklaracji.

Z kolei w części G "Pouczenie" wzoru deklaracji prawidłowo zacytowano brzmienie przepisu art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Wskazać jednak należy, że gmina Jastków nie przejęła odbierania odpadów komunalnych z terenów niezamieszkałych. Zgodnie z przepisami art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy obowiązek uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i zmiany jej wysokości na nieruchomościach zamieszkałych uzależniony jest od faktu zamieszkiwania na danej nieruchomości mieszkańców. Natomiast użyte sformułowania "lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych" (pierwszy akapit) i "lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości" (drugi akapit) uzależnia złożenie deklaracji od powstania na danej nieruchomości odpadów oraz od zmiany określonej w deklaracji ilości tych odpadów. Zdaniem Kolegium RIO postanie odpadów na danej nieruchomości lub zmiana ich ilości nie stanowi przesłanki do złożenia lub zmiany deklaracji przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Ma ona jedynie znaczenie dla obowiązków deklaracyjnych właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, pod warunkiem jednak, że gmina objęła ich systemem gospodarowania odpadami, co w przypadku gminy Jastków nie ma miejsca.

Kolegium RIO wskazuje także na wadliwą redakcję zapisów trzeciego akapitu zawartego w części G. "Pouczenie", gdzie Rada Gminy ustaliła, że "Wójt określa w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomości o podobnym charakterze". Tymczasem z zapisów art. 6o ust. 1 ustawy wynika, że wydając decyzję wójt powinien uwzględnić dostępne dane właściwe dla wybranej przez radę gminy metody, a w przypadku ich braku uzasadnione szacunki, w tym w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy - średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze. Skoro gmina Jastków nie objęła systemem gospodarowania odpadami nieruchomości niezamieszkałych zapisy zawarte w "Pouczeniu" wzoru deklaracji składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy powinny zawierać sformułowania dostosowane do tej sytuacji.

W części A.4.1, w pkt 24 wzoru deklaracji, składający został zobowiązany do podania numeru działki, a w części A.6, w pkt 31 i 32 - imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania małżonka. W ocenie Kolegium RIO wymienione dane nie mają wpływu na ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dlatego ich żądanie nie

znajduje uzasadnienia w przepisie delegacyjnym – art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący określa wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości tej opłaty. Nie uprawnia do tego również przepis art. 6m ust. 1b tej ustawy, wskazujący dane, których podania może wymagać organ stanowiący.

Rada Gminy Jastków, w części B pkt 35 wzoru deklaracji, umożliwiła składającemu deklarację wskazanie sposobu zbiórki odpadów poprzez zaznaczenie właściwego kwadratu "TAK – SELEKTYWNY" lub "TAK – NIESELEKTYWNY". W ocenie Kolegium RIO pozostawienie swobody wyboru dla mieszkańców w zakresie sposobu zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny lub nieselektywny wykracza poza zakres delegacji udzielonej organowi stanowiącemu, wynikającej z art. 6n ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z treścią tego przepisu, w brzmieniu obowiązującym od 6 września br., właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych, zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie oraz sposobem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4a ust. 1. Dając we wzorze deklaracji wybór sposobu zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny lub nieselektywny Rada Gminy Jastków wskazała stawki opłat dla mieszkańców, którzy zbierają odpady w sposób selektywny - 9 zł, a w sposób nieselektywny - 18 zł (część B pkt 34). W ocenie Kolegium RIO Rada nie ma uprawnień do wprowadzenia we wzorze deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stawek opłaty dla mieszkańców, którzy zbierają odpady w sposób nieselektywny, które to zapisy zawarto w części B pkt 35 wzoru deklaracji.

Uchwałą, mocą której określono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości winna być spójna z uchwałą w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zwłaszcza w sytuacji, gdy w treści wzoru deklaracji zawarto wskazanie wysokości tej stawki. Określona w części B pkt 34 wzoru deklaracji wysokość opłaty od osoby za miesiąc, w przypadku, gdy odpady zbierane są w sposób selektywny w kwocie 9 zł jest niezgodna z ustaloną miesięczną stawką opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny w wysokości 16 zł za jednego mieszkańca na mocy postanowień § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały Nr XIII/101/2019 Rady Gminy Jastków z dnia 29 listopada 2019 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Jastków może, w terminie do 30 grudnia 2019 r., złożyć stosowne wyjaśnienia mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

2 stycznia 2020 r. o godz. 10:20 w siedzibie RIO w Lublinie, w sali posiedzeń Kolegium RIO, odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Jastków, o której mowa w sentencji.

Upoważniony przedstawiciel Rady Gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

Rada Gminy Jastków,

Wójt Gminy Jastków.